

**Кам'янець-Подільський національний університет
імені Івана Огієнка**

**Кафедра археології, спеціальних історичних
і правознавчих дисциплін**

1. Загальна інформація про курс

Назва курсу, мова викладання	Правничі системи сучасності, українська
Викладачі	Семенюк-Прибатень Анна Вікторівна, кандидат юридичних наук, старший викладач
Профайл викладачів	https://kaf-asipd.kpnu.edu.ua/?page_id=354/
E-mail:	semeniuk.prybaten@kpnu.edu.ua
Сторінка курсу в MOODLE	https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=5634
Консультації	Відповідно до графіку індивідуальних консультацій, що розміщений на інформаційному стенді кафедри археології, спеціальних історичних і правознавчих дисциплін: щочетверга 15:00 – 16:30

2. Анотація до курсу

Навчальна дисципліна «Правничі системи сучасності» присвячена вивченню основних характерних рис правових систем через відповідну їх типологію, що дозволяє сформулювати уявлення про сучасну юридичну карту світу. Опанування цієї навчальної дисципліни надає можливість пізнати зміст наукових категорій «правова система», «правова сім'я», «правовий тип», розуміти явища і тенденції розвитку правових систем сучасності, сутність основних закономірностей правового розвитку, форми і механізми міжнародної взаємодії сучасних правових систем, місце правової системи України у глобальних правових процесах.

3. Мета та цілі курсу

Мета курсу: одержання, оновлення і поглиблення узагальнених достовірних знань про правові системи сучасного світу, пізнання глибинних зв'язків державно-правового життя, котрі визначають його історичний рух. Спираючись на досягнення інших галузей наукового знання, дисципліна «Правничі системи сучасності» формулює наукові закони, поняття та визначення державних і правових явищ, які надають можливість не тільки з'ясувати сутність, зміст і різновиди правових сімей світу, а й використати отримані знання для здійснення прогресивних суспільних реформ.

Завдання навчальної дисципліни: навчальна дисципліна досліджує загальні закономірності зародження, еволюційного розвитку правових систем,

галузей та інститутів державного права, аналіз відомих дослідникам пам'яток права, усвідомлення студентами нерозривності європейсько-правової та світової традицій, яка має беззастережний вплив на формування правової системи України.

4. Формат курсу

Стандартний (очний та заочний) курс.

5. Результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми підготовки фахівців здобувачі першого (бакалаврського) рівня вищої освіти повинні набути наступних компетенцій:

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки.	
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК01	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
	ЗК 08	Знання про сучасні досягнення в галузі загальних теорій держави та права, основні напрямки розвитку сучасних міжнародних відносин; шляхи і напрямки Європейської інтеграції; систему та зміст законодавства України і Європейських країн. Спрямованість на вирішення складних питань в організації освітньої діяльності в межах законодавства України та європейських країн.
7 - Програмні результати навчання		
	ПРН 07	Інтегрувати знання конституційного й адміністративного права у професійну діяльність проектувати знання загального правознавства на історичні події, процеси та явища сьогодення.
	ПРН 16	Вміти розкривати сутність досліджуваної проблематики у навчальних та науково-дослідницьких проектах з дотриманням академічних вимог до їх оформлення та виконання.
	ПРН 19	Демонструвати системні знання та практичні навички з дисциплін передбачених даною ОПП та навчальним планом.

6. Обсяг і ознаки курсу

Найменування показників	Характеристика навчального курсу	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Освітня програма, спеціальність	Історія та правознавство, 014 Середня освіта (Історія)	Історія та правознавство, 014 Середня освіта (Історія)
Рік навчання/ рік викладання	4-й /2024-2025	4-й /2024-2025
Семестр вивчення	7-й/8-й	7-й/8-й
нормативна/вибіркова	вибіркова	вибіркова
Кількість кредитів ЄКТС	4 кредити ЄКТС	4 кредити ЄКТС
Загальний обсяг годин	120 год.	120 год.
Кількість годин навчальних занять	40 год.	16 год.
Лекційні заняття	20 год.	8 год.
Практичні заняття	20 год.	8 год.
Семінарські заняття	0 год.	0 год.
Лабораторні заняття	0 год.	0 год.
Самостійна та індивідуальна робота	80 год.	104 год.
Форма підсумкового контролю	залік	залік

7. Пререквізити курсу

Дана дисципліна в межах спеціальності 014 Середня освіта (Історія) пов'язана з такими навчальними дисциплінами: «Основи конституційного права», «Теорія держави і права» «Кримінальне право і процес», «Міжнародне право», «Міжнародне кримінальне право» «Історія держави та права зарубіжних країн» тощо.

8. Технічне й програмне забезпечення /обладнання

Вивчення курсу не потребує використання програмного забезпечення, крім загальнонавчаних програм і операційних систем.

9. Політики курсу

Підсумкова кількість балів з дисципліни (максимум 100 балів) визначається як сума балів поточного, підсумкового контролю (максимум 60 балів), яка сумується до кількості балів, які отримав студент під час заліку (максимум 40 балів).

Поточний контроль - це оцінювання навчальних досягнень студента (рівень теоретичних знань та практичні навички з тем, включених до змістових модулів) під час проведення аудиторних занять, організації самостійної роботи, на консультаціях (під час відпрацювання пропущених занять чи за

бажанням підвищити попереднє оцінювання) та активності студента на занятті.

Поточний контроль реалізується у формі опитування, виступів на семінарських заняттях, експрес-контролю, контролю засвоєння навчального матеріалу, запланованого на самостійне опрацювання студентом тощо.

Форми участі студентів у навчальному процесі, які підлягають поточному контролю:

- виступ з основного питання;
- усна доповідь;
  - доповнення, запитання до того, хто відповідає;
- участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття;
- аналіз законодавства та монографічної літератури;
- письмові завдання (тестові, контрольні, творчі роботи, реферати тощо);
- самостійне опрацювання тем;
- підготовка тез, конспектів навчальних або наукових текстів;
- систематичність роботи на семінарських заняттях, активність під час обговорення питань.

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу. Плагіат не допустимий. Списування під час контрольних робіт заборонено (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв).

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, дистанційна форма навчання) навчання може відбуватись індивідуально (в онлайн формі за погодженням із деканом факультету). Запізнюватись на заняття не допустимо.

Критерії оцінювання усних відповідей та письмових завдань:

- повнота розкриття питання;
- логіка викладання, культура мови чи письма;
- повнота розкриття питання;
- цілісність, системність, логічність, уміння передати інформацію;
- емоційність та переконаність, якщо це усна відповідь;
- використання основної та додаткової літератури;
- посилання на норми чинного законодавства;
- аналітичні міркування, уміння робити порівняння;
- формулювати висновки;
- акуратність оформлення письмової роботи.

10. Система оцінювання та вимоги

Поточний і модульний контроль (100 балів) Змістовий модуль 1 (100балів)				Сума
Поточний контроль (семінари)	МКР	ІНДЗ	залік	
26 балів	24 балів	10 балів	40 балів	100 балів

Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за рейтинговою системою зі 100-бальною шкалою та шкалою ECTS (A, B, C, D, E, FX, F) та національною шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно; зараховано, не зараховано).

Зі 100 балів, студент впродовж семестру може набрати максимально 100 балів, з яких:

26 – поточне оцінювання;

24 – виконання студентами модульної контрольної роботи;

10 – виконання студентами самостійної роботи;

40 – складення заліку.

Кінцева оцінка успішності студента формується шляхом додавання балів, що студент отримав за участь в роботі впродовж семестру та балів, який студент отримав під час заліку. Кінцева оцінка набуває вигляду як за національною шкалою, так за 100-бальною шкалою ECTS (A, B, C, D, E, FX, F). Студент вважається допущеним до підсумкового контролю при умові: обов'язкова присутність на лекційних заняттях, активність впродовж семестру, відвідування/відпрацювання усіх практичних занять, виконання самостійної роботи, що передбачена навчальним планом дисципліни.

11. Критерії та норми оцінювання знань, умінь і навичок студентів з навчальної дисципліни.

Розподіл балів, які отримують студенти:

1-3 бали (початковий рівень). Студент володіє матеріалом на рівні засвоєння окремих термінів, фактів без зв'язку між ними. Слабко усвідомлюється мета навчально-пізнавальної діяльності, даються відповіді лише за допомогою викладача на рівні «так» чи «ні».

4-6 балів (середній рівень). Студент володіє початковими знаннями з антропології, знає близько половини навчального матеріалу, здатний його відтворити. Проте слабо орієнтується в поняттях, визначеннях, а самостійне опрацювання навчального матеріалу з історії первісного суспільства викликає певні труднощі.

7-9 балів (достатній рівень). Студент вільно володіє вивченим матеріалом, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, робить логічні висновки, використовує загальновідомі докази у власній аргументації. Подається чітке тлумачення понять, категорій з історії первісного суспільства, а самостійне опрацювання матеріалу не викликає труднощів. Виконуються прості творчі завдання з історії первісного суспільства.

10-12 балів (високий рівень). Студент має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності з історії первісного суспільства. Використовується широкий арсенал засобів для доведення своєї думки. Логічно і творчо викладається матеріал з історії первісного суспільства в усній та письмовій формі.

12. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення

1. Луць Л. А. Європейські міждержавні правові системи: загальнотеоретична характеристика : автореф. дис. докт. юрид. наук : спец. 12.00.01 «Теорія та історія держави і права; історія політичних і правових учень» / Л. А. Луць. Київ., 2005. 32 с.

2. Скакун О. Ф. Теорія держави і права : підручник. Харків. : Консум, 2006. 687 с.

3. Оніщенко Н. М. Теоретико-методологічні засади формування та розвитку правової системи : автореф. дис. докт. юрид. наук : спец. 12.00.01 «Теорія та історія держави і права; історія політичних і правових учень». Київ., 2002. 32 с.

4. Садовська О. М. Правова система Італії: загальнотеоретична характеристика основних елементів : автореф. дис. канд. юрид. наук : спец. 12.00.01 «Теорія та історія держави і права; історія політичних і правових учень» / О. М. Садовська. Харків., 2001. 8 с.

5. Актуальні проблеми теорії держави та права : навч. посіб. / [Є. В. Білозьоров, Є. О. Гіда, А. М. Завальний та ін.] ; за заг ред. Є. О. Гіди. Київ. : ФОРМ О. С. Ліпкан, 2010. 260 с.

6. Погорілко В. Правова система – система права – система законодавства суверенної України / В. Погорілко, А. Малишко // Право України. 1993. № 9–10. С. 10–17.

7. The Encyclopedia Britannica Micropedia. Yol. 6.

8. Allen E. Tarhswoth. An introduction to the Legal system of the United States / Allen E. Tarhswoth. New York, 1983. 171 p.

9. Коцюба О. П. Проблеми формування правової системи і законодавства України // Правова система України: теорія і практика : тези доп. і наук. повід. наук.-практ. конф. Ін-ту д-ви і права ім. В.М. Корецького АН України (7 – 8 жовт. 1993 р). Київ., 1993. С. 10–14.

10. Кельман М. С. Загальна теорія держави і права : підручник. Київ. : Кондор, 2006. 477 с.

11. Луць Л. А. Загальна теорія держави і права : навч.-метод. Посібник. Київ: Атіка, 2008. 412 с.

12. Актуальні грані загальнотеоретичної юриспруденції : [монографія] / [Ю. М. Оборотов, В. В. Завальнюк, В. В. Дудченко та ін.] ; за ред. Ю. М. Оборотова. О. : Фенікс, 2012. 492 с.

13. Порівняльне правознавство: сучасний стан і перспективи розвитку: зб. наук. праць / За ред. Ю. С. Шемшученка, І. С. Гриценка, О. К. Маріна ; упор. О. В. Кресін, І. М. Ситар. Київ: Логос, 2011. 520 с.

14. Ткаченко В. Д. Порівняльне правознавство : підруч. для студ. юрид.

спец. вищ. навч. закл. / В. Д. Ткаченко, С. П. Погребняк, Д. В. Лук'янов ; за ред. В. Д. Ткаченка. Харків: Право, 2003. 274 с.

Інформаційні ресурси

15. Електронна бібліотека: URL: <http://www.info-library.com.ua/>
16. Бібліотека Інституту Поглиблених Правничих Студій. Велика Британія URL: <http://www.ials.sas.ac.uk/library/library.htm>
17. Наукова бібліотека ім. М. Максимовича Київського національного університету ім. Тараса Шевченка URL: www.library.univ.kiev.ua
18. Наукова бібліотека Національного університету “Києво-Могилянська академія” URL: <http://www.ukma.kiev.ua/ukmalib>
19. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
20. Національна бібліотека Франції URL: <http://www.bnf.fr/>
21. Національна Парламентська бібліотека України URL: <http://www.nplu.kiev.ua/>
22. Німецькі бібліотеки URL: <http://www.ddb.de/>
23. Українська правнича фундація URL: <http://www.ulf.com.ua/>
24. Центр європейського і порівняльного права URL: <http://www.eclg.gov.ua/>
25. Юридична бібліотека Школи права Йелльського університету URL: <http://www.law.yale.edu/library/>
26. Форум права (електронне наукове фахове видання) URL: <http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/FP/index.htm>